

29.08.2019

Dokument elektroniczny

E-FVAP

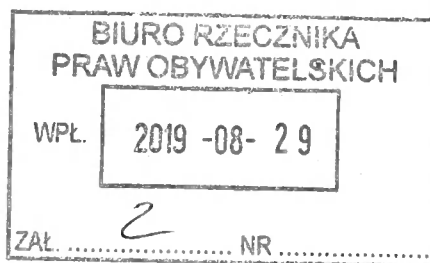
Ministerstwo Sprawiedliwości

00-950 Warszawa

Aleje Ujazdowskie 11

DLPC-V.053.3.2019

Warszawa, 2019-08-29

Rzecznik Praw Obywatelskich

RPW/52089/2019 P
Data:2019-08-29

INFORMACJA

Pismo

Odpowiedź na pismo IV.510.26.2019.KB z 02 sierpnia 2019 roku dotyczące obowiązków informacyjnych sądu.

Załączniki:

1. odpowiedź do zRPO (art. 5 par. 2 k.p.c., rozporządzenie MS wzory pouczeń).docx.xades
2. odpowiedź do zRPO (art. 5 par. 2 k.p.c., rozporządzenie MS wzory pouczeń).docx

Dokument nie zawiera podpisu

Podpis elektroniczny

Podsekretarz Stanu

DLPC-V.053.3.2019

**Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na pismo IV.510.26.2019.KB z 02 sierpnia 2019 roku dotyczące obowiązków informacyjnych sądu, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Mając na względzie gwarantowane art. 6 ust. 1 *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* oraz art. 45 *Konstytucji RP* prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (zwane prawem do sądu), oraz wynikające z niego, między innymi, zasadę sprawiedliwości proceduralnej, zasadę zaufania obywatela do państwa i tworzonych przez nie prawa oraz zasadę jasności i zrozumiałości prawa, prawodawca podjął działania w celu ustandaryzowania pouczeń, których sądy udzielają stronom na piśmie w toku postępowania cywilnego. Bezpośrednim tego potwierdzeniem jest upoważnienie – mocą art. 1 pkt 2 *ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1469; zwanej dalej „ustawą nowelizującą k.p.c.”) – Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia wzorów pouczeń, których udzielania na piśmie wymaga Kodeks postępowania cywilnego (dalej także „k.p.c.”). Główną wytyczną, którą ma mieć na względzie upoważniony organ jest komunikatywność przekazu takich pouczeń, a na wydanie przedmiotowego rozporządzenia ma on 12 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej k.p.c. (tj. od 6 sierpnia 2019 r.).

Stosownie zaś do art. 128 k.p.c., do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto, jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (§ 1). Do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników (§ 2).

Ponadto, w myśl aktualnego (do dnia 6 listopada 2019 r. włącznie) brzmienia art. 327 k.p.c., stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, obecnej przy ogłoszeniu wyroku, przewodniczący udzieli wskazówek co do sposobu i terminów wniesienia środka zaskarżenia (§ 1 zdanie pierwsze), a stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego, która na skutek pozbawienia wolności była nieobecna przy ogłoszeniu wyroku, sąd z urzędu w ciągu tygodnia od dnia ogłoszenia wyroku doręcza odpis jego sentencji z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia (§ 2). Natomiast mocą art. 1 pkt 107 ustawy nowelizującej k.p.c., który wejdzie w życie 7 listopada 2019 r., nowe brzmienie art. 327 k.p.c. przewiduje, że stronę niezastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, obecną przy ogłoszeniu wyroku, przewodniczący pouczy o sposobie i terminie zgłoszenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem oraz warunkach, sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia (§ 1). Sąd z urzędu doręcza wyrok stronie niezastępowanej przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, która na skutek pozbawienia wolności była nieobecna przy ogłoszeniu wyroku (§ 2). Sąd z urzędu doręcza stronom wyrok wydany na posiedzeniu niejawnym (§ 3). Stronie niezastępowanej przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej wraz z wyrokiem, który podlega doręczeniu z urzędu, doręcza się pouczenie o sposobie i terminie zgłoszenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem oraz warunkach, sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia (§ 4). Zatem, po zmianie przepisów, stronie niezastępowanej przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, która na skutek pozbawienia wolności była nieobecna przy ogłoszeniu wyroku, wyrok zostanie doręczony z urzędu wraz z – podobnie jak w chwili obecnej – pouczeniem, między innymi, o warunkach, sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia.

W odpowiedzi na pytania zawarte w przywołanym we wstępie piśmie, uprzejmie informuję zatem, że w chwili obecnej trwają prace koncepcyjne nad projektem przedmiotowego rozporządzenia. Zgodnie z uzasadnieniem ustawy nowelizującej k.p.c., jako że wzory tych pouczeń powinny być zredagowane w sposób bardziej zrozumiały niż dotychczas (przede wszystkim dla osób niebędących prawnikami), planowana jest w tym zakresie współpraca z jednostkami naukowymi zajmującymi się dostosowaniem języków fachowych (w tym przypadku języka prawniczego) do aparatu pojęciowego przeciętnego Polaka. Pouczenia te zostaną zamieszczone również na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości wraz z ich urzędowymi tłumaczeniami na najczęściej wykorzystywane

w obrocie języki obce. Pozwoli to na uniknięcie wydatków na każdorazowe tłumaczenie dokumentów w sprawach z elementem zagranicznym.

Z uwagi na wstępny etap prac nad przedmiotowym rozporządzeniem oraz mając na względzie, że przepisy k.p.c. nie precyzują ilości wymaganych odpisów składanych pism procesowych oraz wyraźnie przewidują dla sądu możliwość wezwania do ich uzupełnienia (art. 130 k.p.c.), uprzejmie informuję, że na chwilę obecną nie zostały ostatecznie określone szczegółowe elementy projektowanych wzorów pouczeń (a w tym informacji o wymaganej ilości odpisów).

Z poważaniem,

Podsekretarz Stanu

Marcin Warchoł

/podpisano elektronicznie/